

Katechéza: Putujeme so sv. Františkom

Ciel: Priblížiť život sv. Františka ako vzor pre náš život. Povzbudiť deti k tomu, že vďaka premene vlastného srdca, môžeme pomôcť k zmene svetu okolo nás.

Info pre vedúceho: Katechéza je rozdelená na 4 časti. Prvé 3 časti si urobíte na ľubovoľných 3 miestach počas putovania. Štvrtú časť môžete zrealizovať po príchode do Marianky na vhodnom mieste, ešte pred vstupom do baziliky. Za splnenie prvých 3 úloh dajte deťom nálepku srdca a po zapísaní si "akčného kroku" na záver katechézy dajte deťom nálepku sv. Františka. Časť "Zo života sv. Františka" môžete prečítať a povzbudiť deti, aby si čítané slovo predstavovali. Slovo a aktivitu môžete povedať vlastnými slovami.

1. časť: Stretnutie s malomocným

Zo života sv. Františka: Uprostred ulice stojí chalan. Drahé šaty, vo vrecku mu štrngajú peniaze a na tvári má suverénny úsmev. Volá sa František. Miluje obdiv, čistotu a luxus. Má však jedno slabé miesto. Strach, z ktorého sa mu v noci dvíha žalúdok: malomocní. Ľudia, ktorým zaživa odpadáva koža. Keď v diaľke začuje ich výstražný zvonec alebo zacíti ich pach, okamžite zvrtné hlavu a uteká. Zhnusene si zapcháva nos.

Slnčný deň. František cvála na koni po prašnej ceste do Assisi. Kopytá rytmicky klepú. Zrazu kôň prudko zastane. V prachu pred ním stojí on. Malomocný žobrák s rozpadnutou tvárou a krvavými ranami. Vo Františkovi zamrzne krv. Žalúdok sa mu stiahne do uzla. Mozog mu kričí: „Utekaj! Otoč koňa a zmizni!“ Vzduchom sa šíri zápach choroby. František sa trasie od odporu. No v tom momente urobí niečo šialené. Sám nechápe prečo, no nedáva povel na útek. Zoskakuje z koňa rovno do prachu. Kráča dopredu. Každým krokom láme vlastný strach. Prichádza k mužovi, ktorý smrdí smrťou, a pozrie sa mu priamo do očí. Namiesto toho, aby mu z diaľky hodil mincu, natiahne ruky, pevne ho objíma a pobožká mu zranenú ruku.

Slovo: Týmto jedným bozkom starý František zomrel a narodil sa nový človek. Keď sa narovnal, zistil niečo šokujúce: to, z čoho sa mu pred minútou dvíhal žalúdok, mu zrazu pripadá sladké. Ten človek už preňho nebol hnusný. Bol krásny. Tento moment nebol len obyčajným „dobrým skutkom“, bol to výbuch, ktorý kompletne otočil jeho život. František v tom záblesku nezmenil toho chorého človeka – jeho rany nezmyli. František zmenil svoje vnútro. Zabil v sebe strach a pýchu. Pochopil, že ak bude utekať pred tým, čo je nepríjemné, zostane navždy väzňom svojho pohodlia.

Aktivita: Zavri oči a úplne stíchni. Pozri sa na svoju vlastnú cestu. Kto alebo čo v tebe vyvoláva obrovský odpor? Možno je to spolužiak, s ktorým nikto nechce sedieť, lebo je čudný. Možno človek, ktorý ti ublížil a v tebe vrie hnev. Alebo úloha, pred ktorou chceš utiecť. Čo je tvojím „zoskokom z koňa“? Aký malý, konkrétny krok urobíš dnes, aby sa tvoja horkosť zmenila na sladkosť? **Kráčaj teraz chvíľu v tichu a porozmýšľaj, čo by si mohol prekonať ako svätý František.**

2. časť: U Sultána

Zo života sv. Františka: Vzduchom lietajú šípy, rinčia meče a zem je červená od krvi. Píše sa rok 1219 a zúri vojna. Proti sebe stoja dve obrovské armády: kresťanskí rytieri a moslimskí bojovníci sultána al-Kamila. Všetci sú presvedčení o tom istom: nepriateľa treba proste zničiť. Uprostred tohto pekla sa zrazu otvárajú dvere kresťanského tábora a von kráča František. Nemá brnenie, nemá štít ani meč. V ruke drží len kríž a v srdci nesie obrovskú túžbu: podeliť sa o poklad evanjelia s človekom, ktorého sa všetci boja. Spolu s bratom Iluminátom prebiehajú cez bojovú líniu priamo na nepriateľské územie. Stráže ich okamžite schmatnú. Bijú ich, spútvajú reťazami a kričia na nich. František sa však nezľakne a neprosí o život. Stále dookola opakuje jediné slovo: „Sultán! Sultán!“

Vojaci ho dotiahnu až do luxusného stanu mocného vládcu. Sultán al-Kamil čaká špióna alebo pyšného generála. Namiesto toho vidí malého, chudobného muža s planúcimi očami. František nestráca čas politikou ani vyjednávaním. S obrovskou horlivosťou začína sultánovi rozprávať o Ježišovi Kristovi a o Božej láske. Hovorí s takou vášňou, úctou a istotou, že obávaný vládca úplne stíchne. Tento moslimský panovník, zvyknutý na nenávisť svojich nepriateľov, prvýkrát v živote vidí človeka, ktorý ho neprišiel zabiť, ale ktorý mu úprimne a s láskou praje spásu.

Slovo: Ako to celé dopadlo? Sultán Františka nenechal popraviť, hoci jeho poradcovia žiadali Františkovu hlavu. Naopak, s veľkou úctou ho hostil niekoľko dní a fascinovane počúval jeho kázne. Dokonca aj kresťanský biskup Jakub, ktorý bol vtedy priamo na bojisku, si zapísal, že sultán sa pri Františkovi úplne zmenil a skrotoľ. Pri lúčení bol sultán tak hlboko zasiahnutý, že Františkovi povedal: „Modli sa za mňa, aby mi Boh ukázal vieru, ktorá sa mu najviac páči.“ Daroval mu vyrezávaný roh a ochranný sprievodný list – akýsi bezpečnostný pas. Vďaka tomuto listu mohli františkáni bezpečne prechádzať cez moslimské územia a navštevovať sväté miesta.

Aktivita: František nemá v úmysle vyhrať vojnu, ale jeho cieľom je zachrániť duše. Preto sa rozhodol pre nemožné, ísť do nepriateľského tábora aj napriek tomu, že mu hrozila smrť. Viedol ho veľký zápal, lebo sa chcel podeliť o poklad, ktorý on sám získal - evanjelium. Aj v nás by mal horieť takýto zápal. **Teraz sa na tejto ceste pomodlite dva desiatky radostného ruženca za tých, ktorí nepoznajú Pána Ježiša.**

3. časť: Jasličky

Zo života sv. Františka: Vonku je hlboká noc, mrzne a les zahalila tma. Píše sa rok 1223. Ľudia z celej dediny Greccio však nespia. S horiacimi faklami v rukách kráčajú strmým svahom hore do skál, k tmavej jaskyni. Vzduchom sa nesie vzrušený šepot. Všetci idú za Františkom. František vidí, že ľudia začínajú na Ježiša zabúdať. Vianoce sa pre nich stali len nudným zvykom, peknou rozprávkou, ktorá nikoho nezaujíma. František nechce, aby o Božom narodení iba pasívne počúvali. Chce, aby ho zažili na vlastnej koži.

V jaskyni nečakajú žiadne ligotavé ozdoby. František tam dal nanosiť obyčajné, drsné seno a postavil prázdne drevené koryto – jasle. Vedľa nich priväzuje skutočného, živého vola a osla. Žiadne bábiky. Priamo nad týmito jasľami sa začína svätá omša. František spieva evanjelium s takým obrovským zápalom, že sa mu od dojatia trasie hlas. Ľudia okolo plačú. Cítia vôňu slamy, chlad noci, teplý dych zvierat a vidia blikajúce svetlo zapálených faklí.

Slovko: Táto drsná realita ľudí úplne šokuje a premieňa. Domov neodchádzajú s pocitom, že videli pekné divadlo. Odchádzajú s vedomím, že Boh nie je zatvorený v knihách ani v histórii. Pochopili, že ten istý Ježiš, ktorý prišiel do chudobného Betlehema, prichádza práve teraz medzi nich – do ich reality, do ich chladnej noci. V tú noc sa v nich prebudila živá viera.

Aktivita: František chcel, aby ľudia začali hľadať a vidieť Boha v konkrétnych, hmatateľných veciach prítomnosti. Ukázal nám, že Boh sa neponúka v nablýskaných a dokonalých kulisách, ale prichádza v tichu a jednoduchosti priamo do nášho všedného dňa. **Počas tejto cesty môžeš aj ty urobiť nejaký konkrétny skutok lásky, čím priblížiš Pána Ježiša svojim kamarátom.** Môžeš sa dať do reči s niekým, s kým si sa ešte nerozprával, pomôcť niekomu zobrať ruksak alebo podeliť sa o nejakú dobrotu.

4. časť: Porciunkula

Zo života sv. Františka: Uprostred hlbokého lesa stojí maličká, opustená a schátraná kaplnka. Má deravú strechu, padá z nej omietka a nikto o ňu nestojí. Všetci ju volajú Porciunkula, čo znamená „malý kúsok zeme“. Pre celú Európu je to bezvýznamná barabizňa, no pre Františka je to najdrahší poklad. Vlastnými rukami ju opravuje, nosí kamene a mieša maltu. Zasväť ju Márii Anjelskej.

Jednej noci sa však v lese stane niečo, čo vydesí celú dedinu. Ľudia vyskočia z postelí, vybiehajú z domov a kričia: „Horí! Lesný kostolík horí!“ Z diaľky vidia, ako nad Porciunkulou šľahajú obrovské, jasné plamene. Dedinčania schmatnú vedrá s vodou a utekajú cez les, aby požiar uhasili. Keď spotení a vydesení dorazia na čistinu, šokovane zastanú. Kostolík je úplne celý, ani jeden trám nehorí. Žiadny dym, žiadny popol. Ten oheň je tichý, jasný a nepopáli ani jeden list na strome. Nazrú cez pootvorené dvere dovnútra a stratia reč. Uprostred tej žiary vidia Františka ponoreného do modlitby. Podľa tradície sa mu práve v tej chvíli zjavila Panna Mária s Ježišom, obklopená zástupom anjelov. Ľudia pochopili, že to, čo videli z diaľky, nebol ničivý požiar, ale viditeľný oheň Božej lásky. V tú noc sa z obyčajného „kúska zeme“ stal skutočný „kúsok neba“.

Slovko: František od Ježiša na tomto mieste vyprosil niečo neslýchané: úplné odpustenie hriechov pre každého, kto do tejto kaplnky vstúpi s čistým srdcom. Nechcel veľké, luxusné paláce. Chcel jedno malé miesto v lese, kde môže každý chudobný a zničený človek zažiť, že mu Boh všetko odpúšťa a vracia mu čisté srdce. Práve na tomto mieste František neskôr prežil aj svoje posledné chvíle na zemi a odišiel do skutočného neba, ktorého kúsok tu na zemi vybuďoval.

Aktivita: Porciunkula nám ukazuje, že aj obyčajne miesto môže byť naplnené Božou prítomnosťou. Už ste skoro v cieľi, kde predstúpíte pred našu Nebeskú Matku. **Pred oltárom sa pomodlite modlitbu.** Poproste ju, aby kostolík - „malý kúsok zeme“, ktorý máte v srdci, vám pomohla opraviť a zaplavila ho celým nebom. Chceme, aby aj naše srdce horelo, ako horel celý kostolík, keď sa v ňom modlil svätý František.

Môj akčný krok: Na záver katechézy si deti môžu zapísať do Pútnička odpoveď na otázku: **V čom konkrétnom sa môžem zmeniť alebo zlepšiť, aby som pomohol zmeniť svet okolo seba?**